

Architektura mieszkaniowa. W poszukiwaniu odniesienia

Housing architecture. In search of a context

Dom mieszkalny jest tworzywem trudnym. Architekt musi zmierzyć się z delikatną materią, którą stanowią marzenia i wyobrażenia inwestora, kontekst a czasem jego brak, wymagania i bariry prawne, różnorodne założenia funkcjonalne i programowe, które autor nieustannie konfrontuje ze swoją ideą. Proces twórczy to fascynująca, ale również trudna ścieżka architektonicznego dyskursu, w której efekt końcowy współzależy od wszystkich jego uczestników.

Tworzenie domu podmiejskiego wymaga od architekta podjęcia próby budowy relacji domu z naturą. W przypadku projektu Stein-Eck-Haus zaproponowano sekwencje przenikających się ze sobą przestrzeni wewnętrznych i zewnętrznych – eliptycznego wnętrza ogrodowego i drugiej elipsy wnętrza salonu. Trudnym wyzwaniem okazało się również sprostanie wymogom Parku Jurajskiego, w tym przede wszystkim ograniczeniom dotyczącym formy spadzistego dachu z okapem, co sprowokowało do twórczych poszukiwań dekonstrukcji formy tradycyjnej, jak również wykorzystania lokalnych materiałów.

W obszarach zurbanizowanych dom mieszkalny potrzebuje odniesienia do skali i proporcji otaczającej zabudowy. Kostka z lat 60. na Woli Justowskiej stała się materiałem do przekształceń utrzymywanych w duchu modernizmu. Właścicielka, artystka grafik, ukierunkowała poszukiwania w stronę cieplej materii drewna, kamienia i prowansalskiej lawendy, równoważąc elementy architektury i ogrodu. Upodobanie do prostych form i rygorystyczne podejście do dogmatu kompozycji elewacji zaowocowało czystą formą. Dom miejski dla kompozytora w Poznaniu przyniósł architektom trudne zadanie

Dom miejski kompozytora, Poznań-Winiary – architektoniczna de-kompozycja
Urban house for the composer, Poznan-Winiary – architectural de-composition
/ arch. arch. Marek Leja i Kinga Racón-Leja

Residential building is a difficult substance. An architect must face a delicate matter, established by dreams and conceptions of an investor, context or sometimes a lack of it, legal requirements and barriers, various functional and programme assumptions, which the author must continually confront with his own ideas. The process of creation is a fascinating but also a difficult path of an architectural debate, which final effect becomes dependent on all its participants. To create a suburban residence, requires from an architect to undertake a task of building a relation with the nature. In case of Stein-Eck-Haus the sequence of penetrating interior and exterior spaces was proposed, including an elliptic garden room and the guest room second ellipse. It became a difficult challenge to face the Jurassic Park requirements, especially regarding the slope roof shape and eave. It provoked to the creative search for the deconstruction of a traditional form, as well as to the use of local materials.

Within the urbanized areas a residence building needs to establish a relation to the scale and proportions of the surrounding development. The cube from the 60-ties became a material for transformations lead in the modern movement spirit. The owner – graphic artist directed the project into the warm matter of wood, stone and Provencal lavender. The taste for simple forms and strict approach to the facade composition dogma found its reflection in the pure form. Urban house for a composer in Poznan imposed

Dom wielorodzinny, Warszawa-Włochy – neomodernizm kontrolowany;
Multifamily house, Warsaw-Włochy – neo-modernism under control;
/arch. arch. Marek Leja i Kinga Racón-Leja.

Dom Stein-Eck-Haus na Jurze – kontekstualna dekonstrukcja;
Stein-Eck-Haus – contextual deconstruction;
/arch. arch. Marek Leja i Kinga Racón-Leja.

wyznaczenia przestrzeni dla kontemplacji, wyrafinowanej, intelektualnej i inspirującej. Przestrzeń zewnętrznego ogrodu została zawłaszczonej przez dekonstrukcyjnie przenikające się elementy wnętrza i zaprojektowanej z drewna i klinkieru elewacji. Budynek wielorodzinny w Warszawie w dzielnicy Włochy, projektowany dla jednego inwestora i jego rodziny, też stał się domem marzeń, poszukując optymalnej funkcji i pewnej indywidualności. Działanie w sytuacji braku kontekstu istniejącej zabudowy i braku planu miejscowego, który nakreśliłby możliwości kształtuowania przestrzeni publicznej dla programowanej w tym obszarze zabudowy wielorodzinnej, narzucało architektom konieczność wytyczenia nowych relacji urbanistycznych.

Willa grafików na Woli Justowskiej, przebudowa – modernizm oswojony;
Graphic artists' villa in Wola Justowska, rebuilding – domesticated modernism;
/arch. arch. Marek Leja i Kinga Racón-Leja.

